

Metodické odporúčanie

sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/010400/2020-1411 k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Úvod

Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) vydáva toto metodické odporúčanie k vykonávaniu finančnej kontroly podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“), vzhľadom na skúsenosti z aplikačnej praxe a v nadväznosti na žiadosti o usmernenie orgánov verejnej správy predkladaných MF SR vo vzťahu k vykonávaniu finančnej kontroly. Zároveň MF SR týmto reflektuje na aktuálnu situáciu a opatrenia prijaté vládou SR podľa osobitného predpisu¹ v súvislosti so šírením koronavírusu SARS-CoV-2 na území SR.

Predmetným metodickým odporúčaním nie je dotknutá povinnosť orgánov verejnej správy dodržiavať ustanovenia zákona č. 357/2015 Z. z. a metodické usmernenia vydané MF SR vo vzťahu k vykonávaniu finančnej kontroly, najmä Metodické usmernenie sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/008005/2019-1411 k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinné od 05. 04. 2019.

2. Finančná kontrola

Finančná kontrola, upravená v zákone č. 357/2015 Z. z., predstavuje súhrn nástrojov orgánu verejnej správy, ktorých cieľom je o. i. zabezpečiť hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť finančných operácií alebo ich častí. Efektívna finančná kontrola je jedným z pilierov, na ktorom by malo stáť zdravé finančné riadenie, ktoré podľa § 5 zákona č. 357/2015 Z. z. je orgán verejnej správy povinný vytvoriť, zachovávať a rozvíjať. Každý orgán verejnej správy je pritom zodpovedný za vhodné nastavenie a riadne vykonávanie finančnej kontroly, pričom § 6 zákona č. 357/2015 Z. z. exaktne stanovuje, že „za vykonanie finančnej kontroly zodpovedá štatutárny orgán orgánu verejnej správy“.

Zákon č. 357/2015 Z. z. upravuje všeobecné pravidlá, tak vecnej, ako aj formálnej stránky vykonávania finančnej kontroly. Podrobnejšie rozpracovanie výkonu jednotlivých typov finančnej kontroly je ponechané na orgány verejnej správy, ktoré najlepšie poznajú svoje činnosti a procesy. Predpokladá sa, že orgán verejnej správy si nastaví a bude realizovať finančnú kontrolu tak, aby primerane zohľadňovala jeho osobitosti, pri zachovaní požiadaviek stanovených zákonom č. 357/2015 Z. z.

Poznatky z praxe a výsledky vládnych auditov a hodnotení kvality vykonávania finančnej kontroly preukázali, že je potrebné, aby si každý orgán verejnej správy nastavil procesy výkonu finančnej kontroly tak, aby tieto reflektovali požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 357/2015 Z. z., ale zároveň, aby nepredstavovali prílišnú administratívnu záťaž pre zamestnancov orgánu verejnej správy vykonávajúcich finančnú kontrolu. Najčastejšími dosiaľ identifikovanými problémami sú napr.:

- nevhodné/nedostatočné zedefinovanie finančnej operácie, na základe ktorého zamestnanci vykonávajú finančnú kontrolu aj vo vzťahu k úkonom, ktoré nepredstavujú finančnú operáciu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. (napr. inventarizácia), resp. vykonávajú finančnú kontrolu vo vzťahu k „dokladom“ (napr. bankový výpis) namiesto vo vzťahu k finančným operáciám,
- do finančnej kontroly vstupujú osoby, ktorých sa finančná operácia alebo jej časť zo žiadneho hľadiska netýka,
- zmätočne nastavené krycie listy, bez dostatočného usmernenia zamestnancov,
- zamestnanci vykonávajú „kontrolu kontroly“ bez ďalšej pridanej hodnoty,
- zamestnanci vykonávajú kontrolu finančných operácií alebo ich častí duplicitne „len pre istotu“.

¹ Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Aj v tejto súvislosti si dovoľujeme poukázať na to, že napr. výkon základnej finančnej kontroly nielen „štyrmi očami“, ale mnohokrát niekoľkonásobne viac, vedie k neúmernému predĺženiu schvaľovacích procesov, stráca na význame a vedie k neefektívnemu konaniu orgánu verejnej správy.

S ohľadom na uvedené sa odporúča, aby orgány verejnej správy pristúpili k prehodnoteniu nastavenia vykonávania finančnej kontroly s cieľom v prvom rade zefektívniť interne zavedené procesy. Finančná kontrola nemá spôsobovať neprimeranú administratívnu záťaž pre zamestnancov orgánu verejnej správy, ale má byť nastavená tak, aby orgánu verejnej správy napomohla k efektívnemu napĺňaniu cieľov uvedených v § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z.

3. Základná finančná kontrola

Cieľom základnej finančnej kontroly je zabezpečiť, aby sa z vecnej stránky zodpovedné osoby riadne zaoberali finančnou operáciou alebo jej časťou, t. j. overili všetky skutočnosti, ktoré sú pre finančnú operáciu alebo jej časť v danom čase relevantné, a následne, aby formálne potvrdili, že náležité overenie súladu finančnej operácie alebo jej časti vykonali a na jej výsledok mali/majú dostatočnú evidenciu. Potvrdením vykonania základnej finančnej kontroly preberajú tieto osoby na seba zodpovednosť za súlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Je nevyhnutné, aby si orgány verejnej správy nastavili vykonávanie základnej finančnej kontroly tak, aby táto kontrola nepredstavovala len formálny úkon. V tejto súvislosti je potrebné mať na zreteli aj zákonné oprávnenia na uloženie sankcie fyzickej osobe (zamestnancovi) podľa § 28 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z. z dôvodu nevykonania základnej finančnej kontroly, jej vykonania v rozpore so zákonom č. 357/2015 Z. z. alebo z dôvodu uvedenia nesprávneho vyjadrenia podľa § 7 ods. 3 uvedeného zákona.

Základná finančná kontrola je „kontrolou štyroch očí“, t. j. kontrolou, ktorú musia vykonať minimálne 2 vecne zodpovedné osoby, pričom jednou z nich musí byť štatutárny orgán alebo ním určený vedúci zamestnanec. Nie je žiadoucou praxou, aby sa na vykonávaní základnej finančnej kontroly podieľali aj osoby, ktoré s danou finančnou operáciou alebo jej časťou vecne nesúvisia, aby pri vykonávaní základnej finančnej kontroly v rozličných fázach dochádzalo k opätovnému overovaniu skutočností, ktoré už overené boli (za predpokladu, že nedošlo k zmene relevantných skutočností, resp. že overenie konkrétnych skutočností nie je potrebné aj v ďalšej fáze realizácie finančnej operácie), alebo aby výkon základnej finančnej kontroly podliehal ďalšej (nesúvisiacej) kontrole. Je zodpovednosťou orgánu verejnej správy, aby si zanalyzoval a vyhodnotil, ktoré osoby sa v skutočnosti podieľajú na overovaní súladu finančných operácií alebo ich častí, a priemerne tomu zabezpečil aj vykonávanie a potvrdzovanie vykonania základnej finančnej kontroly.

Z formálnej stránky zákon č. 357/2015 Z. z. vyžaduje potvrdiť vykonanie základnej finančnej kontroly na **doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou**. Zákon č. 357/2015 Z. z. nekonkretizuje, aký konkrétny doklad má byť vytvorený. Je na orgáne verejnej správy, aby si nastavil, na akom dokumente bude potvrdzovať vykonanie základnej finančnej kontroly. Dôležité je však zabezpečiť, aby bolo zrejme, ku ktorej finančnej operácii alebo jej časti sa potvrdenie základnej finančnej kontroly viaže. V praxi sa môže vyskytnúť napr. situácia, keď orgán verejnej správy bude mať procesne nastavené, že osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu potvrdia jej vykonanie (pri dodržaní spôsobu podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z.) každá na separátnom dokumente. V takýchto situáciách je ale potrebné dodatočne zabezpečiť, aby sa relevantné dokumenty, na ktorých je potvrdené vykonanie základnej finančnej kontroly, vhodne „spárovali“, t. j. uchovali ako nespochybniteľný audit trail k danej finančnej operácii/alebo jej časti, aby bola zabezpečená preukázateľnosť riadneho vykonania základnej finančnej kontroly. Príkladom dobrej praxe je aj využívanie súhmných krycích listov pre finančné operácie rovnakého druhu (t. j. príjmy orgánu verejnej správy napr. za obdobie 1 týždňa atď.).

Zákon č. 357/2015 Z. z. upravuje minimálne náležitosti (§ 7 ods. 3), ktorými sa vykonanie základnej finančnej kontroly potvrdzuje. **Ďalšie údaje a informácie**, ktoré si orgány verejnej správy uvádzajú (napr. na krycích listoch), sú nad rámec zákona a sú **požiadavkou definovanou v rámci orgánu verejnej správy**. V praxi sa stáva, že za účelom zjednotenia prístupu k potvrdzovaniu vykonania základnej finančnej kontroly si orgány verejnej správy interne nastavujú univerzálne krycie listy, ktorými sa snažia „pokryť“ všetky typy finančných operácií alebo ich častí. Takéto krycie listy sú však často v konečnom dôsledku komplikované, neprehľadné, zmatečné a nezohľadňujúce špecifiká konkrétnych finančných operácií alebo ich častí. Taktiež je praxou, že krycie listy vyžadujú uvádzať údaje a informácie nad rámec zákona č. 357/2015 Z. z., pričom sami zamestnanci majú následne problém s ich vyplnením.

Forma a spôsob podpisu osôb vykonávajúcich základnú finančnú kontrolu prináša v praxi časté otázky. Platí, že podpis sa považuje za platný a riadny, ak je vlastnoručný. Podpis identifikuje konajúcu osobu a súčasne verifikuje obsah jej prejavu vôle. Za vlastnoručný podpis sa nepovažuje napr. podpis vopred predtlačný, podpis vytlačný pečiatkou alebo nasnímaný pomocou výpočtovej alebo rozmnožovacej techniky.² Uvedeným nie je dotknutá aplikácia elektronického podpisu – kvalifikovaného elektronického podpisu, kvalifikovanej elektronickej pečate v súlade s § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka a zákonom č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútomom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách) v znení neskorších predpisov. V prípade základnej finančnej kontroly, keďže ide kontrolu „do vnútra“ orgánu verejnej správy, odporúčame v prípade iného elektronického podpisu, napr. elektronickej parafoy, zabezpečiť, aby bolo možné jednoznačné a nespochybniteľné určenie osoby, ktorá základnú finančnú kontrolu vykonala, a aby elektronický výkon základnej finančnej kontroly spĺňal podmienky autenticity, integrity a nepopierateľnosti.

Zákon č. 357/2015 Z. z. upravuje dve výnimky, v prípade ktorých nie je potrebné vykonať základnú finančnú kontrolu. Prvou výnimkou z vykonania základnej finančnej kontroly sú situácie, ak ide o odstraňovanie dôsledkov prevádzkových havárií a iných havarijných stavov (§ 7 ods. 4, druhá veta zákona č. 357/2015 Z. z.). Tu upozorňujeme, že je potrebné posudzovať každú takúto situáciu individuálne a najskôr skúmať, či existujú okolnosti predstavujúce prevádzkovú haváriu, resp. iný havarijný stav.³ Ak áno, treba ďalej skúmať to, či k odstraňovaniu dôsledkov prevádzkových havárií a iných havarijných stavov, dochádza bezprostredne po ich vzniku a súčasne, že odstránenie týchto dôsledkov neznesie odklad v záujme ochrany života, zdravia, či predchádzania škodám na majetku. Pri splnení týchto zákonných podmienok je možné uplatniť túto výnimku, a to aj v kontexte núdzového stavu vyhláseného vládou SR podľa osobitného predpisu¹ v súvislosti so šírením nového koronavírusu SARS-CoV-2 (napr. odstraňuje sa hrozba ohrozenia/úmrtia veľkého počtu obyvateľov uvedeným vírusom, pričom určité opatrenie je nevyhnutné vykonať okamžite, bez odkladu).

Druhú výnimku z vykonania základnej finančnej kontroly (§ 7 ods. 4, prvá veta zákona č. 357/2015 Z. z.) môžu aplikovať vymedzené orgány verejnej správy (zložky integrovaného záchranného systému, Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor, Horská záchranná služba, finančná správa v oblasti colníctva, ozbrojené sily SR, Zbor väzenskej a justičnej stráže, Národný bezpečnostný úrad SR a spravodajské služby), avšak výlučne pri plnení týchto úloh, ktoré neznesú odklad. V kontexte vyššie spomenutého núdzového stavu je potrebné otázku neodkladnosti týchto úloh a následného nevykonania základnej finančnej kontroly takisto posudzovať individuálne a dôsledne. V oboch prípadoch je zároveň potrebné zabezpečiť dostatočný audit trail zdôvodňujúci a preukazujúci existenciu zákonných podmienok, na základe ktorých sa zákonná výnimka z vykonania základnej finančnej kontroly použila.

Odporúčania k vykonávaniu základnej finančnej kontroly:

- procesne zjednodušiť výkon základnej finančnej kontroly,
- odstrániť duplicitné činnosti,
- prehodnotiť realizáciu úkonov vykonávaných nad rámec zákonom stanovených úkonov,
- prehodnotiť nastavené krycie listy tak, aby reflektovali požiadavky zákona č. 357/2015 Z. z., avšak zároveň nepredstavovali neprímeranú a neefektívnu záťaž pre zamestnancov vykonávajúcich finančnú kontrolu,
- zabezpečiť v súlade s princípom „kontroly štyroch očí“ výkon základnej finančnej kontroly vecne zodpovednými zamestnancami a vedúcimi zamestnancami/štatutárnym orgánom,
- výkon základnej finančnej kontroly realizovať elektronickou formou, ak je to možné,
- v prípade, ak je základná finančná kontrola vykonávaná na diaľku a k jednej finančnej operácii existuje viacero súvisiacich dokladov s menom, priezviskom, dátumom, vyjadrením a podpisom zamestnanca, dodatočne zabezpečiť ich zjednotenie pre následný dohľad, resp. kontrolu/audit,
- dodržiavať autenticitu podpisu zamestnanca vykonávajúceho základnú finančnú kontrolu, najmä ak ide o elektronický výkon základnej finančnej kontroly,
- uplatniť výnimky podľa § 7 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. len za splnenia podmienok ustanovených zákonom.

² Takýto podpis je zo zákona prípustný iba v prípadoch, keď je to obvyklé (§ 40 ods. 3 druhá veta Občianskeho zákonníka), a to v praxi napr. ak ide o väčší počet listín rovnakého obsahu, keď podpisujúci podpíše originál listiny, ktorý sa uschová za účelom dôkazu, že podpis pochádza od konajúcej osoby.

³ Napr. podľa ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov

4. Administratívna finančná kontrola

Administratívna finančná kontrola je inštitútom, ktorý slúži na jednej strane orgánu verejnej správy na prípadnú obranu voči napadnutiu výsledkov overovania a na strane druhej slúži na ochranu povinnej osoby, keďže poskytuje nástroje na obranu voči prípadnému nezákonnému kráteniu verejných financií, na ktoré má povinná osoba nárok, napr. na základe zmluvy alebo z rozhodnutia orgánu verejnej správy. Administratívna finančná kontrola je rovnako ako základná finančná kontrola „kontrolou štyroch očí“ (pričom jeden z párov očí je buď štatutárny orgán, alebo ním určený vedúci zamestnanec).

Administratívna finančná kontrola sa vykonáva vo vzťahu k 100 % finančných operácií alebo ich častí, ktorými je poskytnutie verejných financií. Povinnosť vykonať administratívnu finančnú kontrolu má orgán verejnej správy vo vzťahu k poskytnutiu verejných financií povinnej osobe (žiadateľ/prijímateľ/iná strana), ak táto má nárok na verejné financie. Nárok na verejné financie vznikne najmä na základe vydaného rozhodnutia o priznaní nároku na verejné financie⁴ alebo na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí verejných financií, ktorou sa priznáva nárok na verejné financie. Ak teda existuje právny nárok povinnej osoby na určitý objem verejných financií, orgán verejnej správy je povinný vykonať administratívnu finančnú kontrolu, ktorá sa začne vykonaním prvého úkonu povinnej osoby voči oprávnenej osobe, t. j. voči orgánu verejnej správy (napr. predloženie žiadosti o platbu, predloženie dokladov na zúčtovanie – orgán verejnej správy ako oprávnená osoba overí relevantné skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., čím overí najmä oprávnenosť verejných financií, ktoré poskytol/poskytne povinnej osobe). **Pred vydaním rozhodnutia, resp. uzatvorením zmluvy vykonáva orgán verejnej správy len základnú finančnú kontrolu** (základná finančná kontrola sa vykoná aj vo vzťahu k takémuto rozhodnutiu, resp. zmluve).

Zákon č. 357/2015 Z. z. upravuje dve výnimky z vykonávania administratívnej finančnej kontroly (§ 8 ods. 2 a 3 zákona č. 357/2015 Z. z.). V prvom rade, administratívnu finančnú kontrolu orgán verejnej správy nevykonáva, ak používa verejné financie na zabezpečenie vlastnej prevádzky, alebo prevádzky orgánu verejnej správy zapojeného na jeho rozpočet, resp. orgánu verejnej správy v jeho vecnej pôsobnosti (napr. na úhradu miezd, resp. iných režijných nákladov). Druhou sú prípady poskytnutia verejných financií na základe „konania podľa osobitných predpisov“, avšak je potrebné upozorniť, že ide o také predpisy, ktoré upravujú procesné pravidlá pre orgán verejnej správy pri rozhodovaní o výške poskytovaných verejných financií, t. j. upravujú o. i. spôsob, akým je možné takéto rozhodnutie orgánu verejnej správy napadnúť, napr. formou odvolania. V takýchto prípadoch nie je potrebné vykonávať administratívnu finančnú kontrolu, keďže by šlo o duplicitný proces.

Pri vykonávaní administratívnej finančnej kontroly je dôležitá tak vecná stránka (t. j. náležité overovanie relevantných skutočností), ako aj dodržiavanie formálnych procesných pravidiel. Skončením administratívnej finančnej kontroly totiž nie nevyhnutne končí aj proces súvisiaci so zistenými nedostatkami. **Pochybenia orgánu verejnej správy procesného charakteru môžu viesť k zmareniu ďalšieho konania, napr. správneho alebo súdneho.**

Zákon č. 357/2015 Z. z. ustanovuje minimálne náležitosti (návrhu) správy / (návrhu) čiastkovej správy (§ 22). **Ďalšie údaje a informácie, ktoré orgány verejnej správy uvádzajú v uvedených dokumentoch, sú nad rámec zákona a sú požiadavkou definovanou v rámci príslušného orgánu verejnej správy.** Nie je žiadoucou praxou, aby bol (návrh) správy / (návrh) čiastkovej správy rozsiahly a neprehľadný; naopak, uvedené dokumenty majú pri dodržaní minimálnych zákonných náležitostiach vystihnúť podstatu vykonaného overovania a prípadných zistených nedostatkov s návrhom adresných odporúčaní na ich nápravu a odstránenie príčin ich vzniku. Zároveň upozorňujeme, že výstupom z administratívnej finančnej kontroly nie sú vyjadrenia, ktorými sa (spolu s uvedením mena, priezviska, podpisu a dátumu) potvrdzuje vykonanie základnej finančnej kontroly. Zákon č. 357/2015 Z. z. taktiež nekladie požiadavky na pracovnú a podpornú dokumentáciu⁵, je však potrebné zabezpečiť náležitý audit trail, ktorým orgán verejnej správy preukáže riadne vykonané overenie skutočností relevantných pre finančnú operáciu alebo jej časť.

V praxi sa vyskytujú otázky súvisiace s „podpisom zamestnancov oprávnenej osoby, ktorí vykonali administratívnu finančnú kontrolu“ na (návrhu) správy / (návrhu) čiastkovej správy. Platí, že finančná kontrola musí byť vykonaná tak, aby nebolo možné žiadnym spôsobom spochybníť jej vykonanie v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. a pokiaľ nie je na uvedených dokumentoch uvedený **vlastnoručný podpis osôb, ktorí vykonali administratívnu**

⁴ Podstatný je úkon „rozhodnutia“ o poskytnutí verejných financií orgánom verejnej správy, nie je podstatná forma takéhoto rozhodnutia, t. j. nemusí byť nutne vydaný dokument označený ako „rozhodnutie“.

⁵ Uvedeným nie sú dotknuté povinnosti orgánov verejnej správy podľa osobitných predpisov.

finančnú kontrolu⁶, musí byť použitá taká forma **elektronického podpisu** (kvalifikovaný elektronický podpis, kvalifikovaná elektronická pečať alebo prípadne iná forma podpisu, ktorá sa podľa osobitného predpisu považuje za ekvivalent vlastnoručného podpisu), aby bolo možné jednoznačne a nespochybniteľne určiť osobu, ktorá predmetné dokumenty podpísala.

V prípadoch výkonu práce v režime „home office/práca z domu“, je vhodné uprednostniť elektronickú formu komunikácie s povinnou osobou, a využívať možnosť kvalifikovaného elektronického podpisu, tak isto ako aj využívať na zasielanie oficiálnej dokumentácie, najmä (návrhu) správy / (návrhu) čiastkovej správy, elektronické schránky⁷, ak sú zriadené. V opačnom prípade dávame do pozornosti napr. možnosť kuriérskych služieb, resp. „zhromaždiť“ dokumentáciu a zabezpečiť jej „vypodpisovanie“ za stanovené obdobie (napr. raz za týždeň), a to najmä v závislosti napr. od množstva vykonávaných kontrol, prípadne záväzných termínov.

Vo vzťahu k možnosti skončiť administratívnu finančnú kontrolu vypracovaním záznamu uvádzame, že za dôvod hodný osobitného zreteľa (§ 22 ods. 6 zákona č. 357/2015 Z. z.) nie je možné považovať napr. sťaženie získania podpisov osôb, ktoré administratívnu finančnú kontrolu vykonali, sťaženie spôsobu doručenia návrhu (čiastkovej) správy, resp. zaslanie (čiastkovej) správy, alebo sťaženie komunikácie s povinnou osobou.

Odporúčania k vykonávaniu administratívnej finančnej kontroly:

- procesne zjednodušiť výkon administratívnej finančnej kontroly, vrátane súvisiacej dokumentácie,
- zvážiť vykonanie základnej finančnej kontroly a administratívnej finančnej kontroly rovnakými zamestnancami, ak je rozsah overovania totožný,
- odstrániť duplicitné činnosti,
- rešpektovať vecnú a formálnu stránku výkonu administratívnej finančnej kontroly,
- prehodnotiť realizáciu úkonov vykonávaných nad rámec zákonom stanovených úkonov,
- uplatniť zákonné výnimky podľa § 8 ods. 2 a 3 zákona č. 357/2015 Z. z., ak je to možné,
- na návrhu (čiastkovej) správy / (čiastkovej) správe uvádzať len vlastnoručný podpis zamestnanca vykonávajúceho administratívnu finančnú kontrolu⁶, resp. jeho elektronický ekvivalent,
- ak nie je možné využiť elektronickú formu podpisu, podpisovanie výsledkov kontrol zabezpečiť napr. kuriérskou službou,
- využiť elektronickú formu komunikácie medzi zamestnancami kontrolnej skupiny navzájom a povinnou osobou, ak je to možné.

5. Finančná kontrola na mieste

Finančná kontrola na mieste je podľa zákona č. 357/2015 Z. z. fakultatívnou⁸ kontrolou. V prípadoch mimoriadnych situácií, kedy je obmedzená možnosť styku osôb odporúčame prehodnotiť nutnosť vykonania finančnej kontroly na mieste. Ak je takúto kontrolu nevyhnutné vykonať, odporúčame, aby sa osoby vykonávajúce finančnú kontrolu na mieste zdržiavali v povinnej osobe v minimálnom rozsahu a pri dodržaní všetkých bezpečnostných opatrení⁹.

Zároveň uvádzame, že finančnú kontrolu na mieste nie je možné nahradiť administratívnou finančnou kontrolou, keďže ide o dva rôzne inštitúty (povinná kontrola od stola vs. možnosť overiť potrebné skutočnosti súvisiace s finančnou operáciou alebo jej časťou na mieste).

Odporúčania k vykonávaniu finančnej kontroly na mieste:

- v mimoriadnej situácii obmedziť výkon finančnej kontroly na mieste na nevyhnutné prípady,
- ak je potrebné vykonať finančnú kontrolu na mieste a je to technicky možné, uprednostniť elektronickú formu komunikácie medzi členmi kontrolnej skupiny navzájom a povinnou osobou a minimalizovať čas strávený u povinnej osoby,

⁶ V súvislosti s uvedeným upozorňujeme na potrebu sledovať zákonodarnú činnosť NR SR, ktorou sa reaguje na šírenie nového koronavírusu SARS-CoV-2

⁷ V súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente).

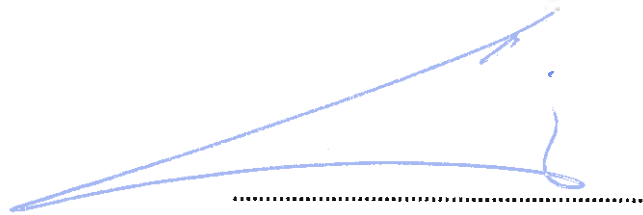
⁸ Uvedeným nie sú dotknuté povinnosti orgánov verejnej správy podľa osobitných predpisov.

⁹ Napr. opatrení prijatých relevantnými autoritami v reakcii na šírenie nového koronavírusu SARS-CoV-2.

- rovnako ako pri administratívnej finančnej kontrole aj pri finančnej kontrole namieste sledovať formálnu správnosť výsledných dokumentov a na návrhu (čiastkovej) správy / (čiastkovej) správe uvádzať len vlastnoručný podpis zamestnanca vykonávajúceho finančnú kontrolu na mieste⁶, resp. jeho elektronický ekvivalent.

6. Záverečné ustanovenia

MF SR podľa § 3 zákona č. 357/2015 Z. z. usmerňuje vykonávanie finančnej kontroly. MF SR nie je oprávnené posudzovať súlad postupov orgánov verejnej správy s príslušnou legislatívou (napr. správnosť nastavenia elektronického výkonu finančnej kontroly). Uvedeným nie je dotknuté oprávnenie MF SR vykonávať vládny audit a hodnotenie kvality vykonávania finančnej kontroly podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Taktiež nie je v právomoci sekcie auditu a kontroly MF SR „udeľovať“ výnimky zo zákona č. 357/2015 Z. z.

Ing. Vladimír Urmanič
generálny riaditeľ sekcie auditu a kontroly